

Hagenaar en Hagenees zijn elkaar kwijt

Mensen van het zand en van het veen doen ieder de boodschappen in hun eigen omgeving.

FOTO DANIELLA VAN BERGEN

De tegenstellingen tussen Hagenaars en Hagenezen lijken toe te nemen. De oplossing zou kunnen zijn om beide groepen elkaar vaker te laten ontmoeten, stelt Rien Franje, die zich in deze problematiek heeft verdiept.

In vele van zijn mooie sketches verhaalt cabaretier Harrie Jekkers over zijn divers samengestelde familie. Zijn moeder vertegenwoordigde de rijke tak (de Hagenaars) en zijn vader kwam uit de arme tak (de Hagenezen). De verschillen waren indertijd geen obstakel voor een 'gemengd' huwelijk; met humor werden de meeste potentiële conflicten de kop ingedrukt.

In zijn shows klinkt altijd warmte door als Jekkers het over zijn jeugd, familie en specifiek zijn ouders heeft. Of misschien is het wel heimwee naar een tijd die niet meer is. Want Harrie groeide op toen Hagenezen en Hagenaars elkaar nog tegenkwamen. En die tijd is voorbij. In deze tijd zou het onwaarschijnlijk zijn dat de ouders van Harrie Jekkers elkaar hadden leren kennen. De mensen uit Moerwijk en het Laakkwartier komen niet in het Statenkwartier en Be-noordenhout of andersom.

Er lijkt een onzichtbare grens tussen de Haagse wijken te lopen. Mensen doen gescheiden hun boodschappen, brengen hun

kinderen naar 'eigen' scholen, beoefenen andere sporten en lezen andere kranten en websites. Zelfs in het centrum van de stad scheiden de wegen: de Hagenaar zit op het Plein op het terras, gaat shoppen op het Noordeinde en pikt via het Lange Voorhout nog even de Denneweg mee; de Hagenees drinkt zijn biertje op de Grote Markt en wandelt vervolgens langs het Spui.

Tegenstelling

Deze situatie is niet (meer) uniek voor Den Haag. De Haagse tegenstelling tussen zand en veen bestaat al eeuwen, maar inmiddels laten talrijke onderzoeken zien dat ook de samenleving in Nederland en andere Westerse landen uiteenvalt tussen mensen met een bevoorrechte positie en mensen die in meerdere opzichten kwetsbaar zijn. De bevoorrechten hebben veel politieke invloed, zijn behoorlijk zeker van werk en een stabiel inkomen en leven gemiddeld zes jaar langer dan de mensen met weinig politieke invloed die vaak vrezden hun baan en daarmee inkomenszekerheid te verliezen.

Zeker, de verschillen in invloed, sociaal-economische mogelijkheden en gezondheid hebben altijd al bestaan. Maar wat deze verschillen

veel scherper en riskanter maken, is dat de mensen met verschillende achtergronden nu langs elkaar heen leven. Daardoor weten zij niet meer van elkaar wat hun zorgen, ambities en dromen zijn. In zo'n samenleving of stad is het veel moeilijker rekening met elkaar te houden, om een gevoel van verbondenheid met elkaar te voelen, om - kortom - onderling solidair met elkaar te zijn. Dan is er geen sprake van een samenleving of stad meer, maar van een losse verzameling wijken en buurten die toevallig in dezelfde stad liggen.

Dat is niet wat Den Haag moet willen zijn. De Haagse politiek moet zich met de Hagenezen en Hagenaars gaan inzetten om toevallige ontmoetingen tussen stadgenoten van alle achtergronden te organiseren.

Kiezen

De bouw of aanleg van pleinen, winkelcentra, sportterreinen, nieuwbouwwijken en scholen zijn steeds weer belangrijke momenten om te kiezen: brengen we mensen samen of drijven we ze uit elkaar? Maken we een nieuwe 'Fred' of mengen we het aanbod? Zetten we de voetbal- en hockeyvereniging op verschillende terreinen in verschillende delen van de stad weg, of laten we die gebruikmaken van hetzelfde sportverzamelgebouw? Maken we exclusieve wijken met dure koopwoningen ver weg van de sociale huur, of proberen we koop en sociale huur te mengen? En kunnen we scholen combineren met andere publieke voorzieningen zoals zorgcentra, verzorgingstehuizen en wijkgebouwen zodat zich onverwachte ontmoetingen kunnen voordoen?

Het zou toch vreselijk jammer zijn geweest als de ouders van Harrie Jekkers elkaar nooit tegen waren gekomen.

Rien Franje is waarnemend directeur van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA en auteur van het rapport 'Lang leve het verschil, weg met de fragmentatie' dat de CDA-denktank deze week uitbracht.

Reageren? Graag voor zondag 15.00 uur naar hc.lezers@ad.nl